

טופס סילבוס

סוגיות חברתיות, סביבתיות ופוליטיות בתכנון

קורס מעורבות חברתית

Social, Environmental and Political Issues in Urban Planning

Social Involvement Course

סמסטר א תשע"ח

3 ש"ס

סוג המסגרת: שיעור

שם המרצה: ד"ר אדרי' טליה מרגלית

מנחה\ עוזר הוראה: אדרי' איל מגדלוביץ'

טלפון:

דואר אלקטרוני: taliamar@post.tau.ac.il

חדר:

בניין:

שעות קבלה: לפי תאום טלפוני מראש

תאור הקורס

הקורס משלב מעורבות חברתית ועוסק בשאלות של דמוקרטיה בתכנון דרך הוראה פרונטאלית, הרצאות אורח ומחקר מעשי. במוקד הקורס – קידום אפליקציה חברתית חדשה למיפוי תכניות, התנגדויות ומאבקים תכנוניים במרחבים עירוניים בישראל. לצורך כך, בצד התיאורטי נבחן תזות שונות העוסקות בצדק חלוקתי, תהליכי, הכרתי וסביבתי, ונקשור אותן לשאלות של שותפות והשתתפות, מרכז ושוליים ולאפשרויות חדשות שעולות היום בעזרת מיפוי אינטרנטי אינטראקטיבי. במחקר המעשי נעמיק בהבנת מפת התכנון בישראל ונתמוך במיפוי האינטרנטי על ידי איסוף נתונים וניתוח מרחב התכנון הישראלי והשוואה בין מספר ערים שונות בגודלן, מיקומן ומבחינה אתנית, חברתית- מרחבית. נעבוד בקבוצות, שילמדו את מבנה ותולדות הערים השונות, ויסקרו את ארועי התכנון מהשנה האחרונה. העבודה תעשה בקבוצות לאורך הסמסטר, ובכל שיעור יוקדש זמן להנחיות. בשיעורים האחרונים יציגו הקבוצות את ממצאי המחקר כדיון משווה לגבי מצב הדמוקרטיה התכנונית בישראל שיועלה לרשת במסגרת האפליקציה החדשה.

This social involvement course is engaged with questions of democracy in spatial planning, and includes theoretical learning, guest lectures and group researching. The focus is a new application now developed by social activists, for on-line mapping of planning schemes as well as urban mobilizations and objections to such schemes in Israeli cities. To support this app- we will learn several different concepts of justice, dealing with fair social and environmental distribution, with the ethics of democratic procedures and with recognition in complex societies. We will connect these thesis to

questions of participation and partnership, centrality and marginality, and to the new prospects brought by the new modes of on-line mapping. In the group research we will probe Israeli urban planning and support such mapping by collecting and analyzing data from several Israeli cities. The choice of cities will represent the variety of socio-spatial, ethnic, size and locations in Israel, and each group will research one city by exploring existing studies, and by surveying the current planning events. To sum- the groups will present their findings and we will be able to compare the cities and upload meaningful information on-line.

דרישות הקורס

נוכחות והשתתפות פעילה בכיתה, הצגת סיכום המחקר בכיתה בקבוצות והגשה אישית של החלק בתהליך המחקרי כעבודה אישית מסכמת. השתתפות פעילה: כוללת השתתפות בדיון והשתתפות פעילה במחקר המעשי.

מרכיבי הציון הסופי

50% עבודה מסכמת, 35% השתתפות פעילה במחקר, 15% הצגה והשתתפות פעילה בכיתה ובמחקר

הגשת עבודה מסכמת מותנה בנוכחות ב80% לפחות מהשיעורים והשתתפות פעילה במחקר הקבוצתי או בהצגת מאמר

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

1. דמוקרטיה השתתפותית ותכנון עירוני - רעיונות וקשיים
2. סיור: תכניות ומאבקי תושבים בתל אביב
2. שיתוף הציבור לפי חוק התכנון הישראלי: מי מתכנן? איך מתכננים? איך מתנגדים?
3. אזרחות עירונית וסביבה עירונית: מתנועות הצדק הסביבתי ועד למאבקי קיימות עירונית
4. תכנון, פיתוח וייצוג בעיר: תפישות צדק משמאל ומימין
5. ה"עיר הצודקת": דמוקרטיה וצדק חלוקתי בתכנון עירוני
6. צדק מורכב בעידן הגלובליזציה: יחסי מרכז ושוליים, פליטות ומרחבים אפורים
7. צדק הכרתי והמרחב הישראלי: בעיות תכנון במגזר הערבי (הרצאת אורח)
8. תכנון נאו- ליברלי: הפרטה, ביזור ושקיפות
9. הזכות לעיר והמרחב הוירטואלי: פלטפורמות אינטרנטיות ומשמעותן בשדה התכנוני
- 10-12. מצגות סטודנטים והשוואת ערים

רשימת ספרות (נתון לשינויים)

- אורבך, ג. (2006): התכנון העירוני - בין פוליטיקה לתכנון ובין פוליטיקאים למתכננים, אופקים בגיאוגרפיה 67, 17-5.
- גלאס, א. (2014) המפגש בין מדיניות רווחה לאתיקה נאו- ליברלית בדיונים משפטיים על דור ציבורי

- גן מור, ג. (2008) הנדלניס"טית, הפרה של הזכות לדיוור על ידי מדינת ישראל, הוצאת האגודה לזכויות האזרח, <http://www.acri.org.il/pdf/Diur.pdf>.
- דהאן, י. (2007): תיאוריות של צדק חברתי, הוצאת האוניברסיטה המשודרת, משרד הביטחון.
- דה שליט א. (2004): אדום-ירוק: דמוקרטיה, צדק ואיכות הסביבה, הוצאת בבל (סביבה ישראלית) ומרכז השל לחשיבה ומנהיגות סביבתית, תל אביב.
- מישורי, ד. (2005): תולדות רעיון הגידור, בין זכות היחיד לזכות הציבור: למי שייכת רשות הרבים, ארץ אחרת 29.
- מרגלית, ט. (2013) עסקה תכנונית, מתוך: המתכננים, השיח התכנוני לאן? עורכות טלי חתוקה וטובי פנסטר, רסלינג, 179-197.
- מרגלית, ט. (2013), תכנון ובניה בערי ישראל, פרק 9 מתוך: השלטון המקומי בישראל, בין המדינה, הקהילה וכלכלת השוק, בעריכת יגיל לוי ואתי שריג, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 610-533
- פנסטר, ט. ושלמה, א. (עורכים) (2014), ערי המחר תכנון, צדק וקיימות היום, הוצאת הקבוץ המאוחד - קו אדום..
- צפדיה, א. (2006): ישראליות של ערי הפיתוח, עיר ישראלית או עיר בישראל? עורכים: פנסטר, ט. ויעקובי, ח. מכון ון ליר בירושלים, הוצאת הקבוץ המאוחד.
- Agyeman J. and Evans T. (2003), Toward Just Sustainability in Urban Communities: Building Equity Rights with Sustainable Solutions, The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science, 590: 35.
- Brenner N. and Theodore N. (2005), Neoliberalism and the urban condition, CITY, 9. 1, p. 101- 107.
- Brenner, N. Marcuse P. and Mayer M. (editors) (2012), Cities for People, Not for Profit Critical Urban Theory and the Right to the City, Routledge.
- Campbell, S. (1996): Green Cities, Growing Cities, Just Cities? Urban Planning and the Contradictions of Sustainable Development, Journal of the American Planning Association, 62: 3, p. 296- 312.
- Carmon, N. and Fainstein S. (eds.) (2013), Policy, Planning and People: Promoting Justice in Urban Development, University of Pennsylvania Press.
- Charney, I. (2013), The entrepreneurial turn in the context of a central state: evasive planning regulation for IKEA in Israel, Environment and Planning A, 45, 1845 – 1857
- Davidoff, P. (1965): Advocacy and Pluralism in Planning, Reading in Planning Theory, A. Faludi (ed), Pergamon Press.
- Dempsey, N. et al. (2011) The Social Dimension of Sustainable Development: Defining Urban Social Sustainability, Sustainable Development, 19, 289–300.
- Fainstein, S. (2000): New Directions in Planning Theory, Urban Affairs Review; 35; 451
- Grant, J. (2005), Rethinking the public interest as a planning concept, PLAN, Summer: 48-50.
- Gunder, M. and Mouat, C. (2001), Symbolic violence and victimization in planning processes, Planning Theory, 1(2): 124–145.
- Harvey D. (2003): The Right to the City, International Journal of Urban and Regional Research, 27.4, pp. 939-41
- Herring, C., (2015) Tent City, America, placesjournal, 1-27, <https://placesjournal.org/article/tent-city-america>

- Innes, J. E. & Booher, D. E. (2004). Public Participation in Planning: New Strategies for the 21st Century, *Planning Theory and Practice*, 5(4): 419-436.
- Jabareen, Y. (2014) 'The right to the city' revisited: Assessing urban rights: The case of Arab Cities in Israel, *Habitat International* 41, 135-141
- Listerborn, C. (2007) Who speaks? And who listens? The relationship between planners and women's participation in local planning in a multi-cultural urban environment, *GeoJournal*, 70: 61-74.
- Marcuse, P. (1995), Not Chaos, but Walls: Postmodernism and the Partitioned City,
- In: Watson, S. and Gibson, K.(eds.) *Postmodern Cities and Space*. Oxford: Blackwell, pp. 187-198.
- Purcell, M. (2007) City-regions, neoliberal globalization and democracy: A research agenda, *International Journal of Urban and Regional Research* 31(1): 197-206.
- Quick K. S., and Feldman, M. S.(2011) Distinguishing Participation and Inclusion, *Journal of Planning Education and Research* 31(3) , 272- 290
- Rawls, J. (1971), *A Theory of Justice*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Roy, A. (2009), Why India Cannot Plan Its Cities: Informality, Insurgence and the Idiom of Urbanization, *Planning Theory* 8(1): 76-87
- Sagalyn, L., 2007, Public/Private Development, Lessons from History, Research, and Practice, *Journal of the American Planning Association*, 73 (1), 7-22
- Schipper, S. (2014), Urban social movements and the struggle for affordable housing in the globalizing city of Tel Aviv-Jaffa, *Environment and Planning A*, volume 47, 521 – 536
- Shawkat, Y., (2016), Property Market Deregulation and Informal Tenure in Egypt: A Diabolical Threat to Millions, *AMPS*, vol. 9, no. 4, DOI: 10.14324/111.444.amps.2016v9i4.001
- Sklair, L. (2005), The Transnational Capitalist Class and Contemporary Architecture in Globalizing Cities, *International Journal of Urban and Regional Research*, 29.3, 485-500
- Winkler, T. (2012), Between economic efficacy and social justice: Exposing the ethico-politics of planning, *Cities* 29, 166-173.